

Kryteria oceny ofert w świetle przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych po nowelizacji z dnia 29 sierpnia 2014 r.

Ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1232), obowiązującą od dnia 19 października 2014 r., została dokonana zmiana przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), dalej ustawa Pzp”, w zakresie kryteriów oceny ofert. Po pierwsze, zmienione zostało brzmienie przepisu art. 91 ust. 2 ustawy Pzp poprzez dodanie do wymienionych w nim przykładowych kryteriów oceny ofert, kryteriów odnoszących się do aspektów społecznych i innowacyjnych, oraz rozszerzony został opis kryteriów środowiskowych. Po drugie, został dodany przepis art. 91 ust. 2a, który ma na celu ograniczenie stosowania przez zamawiających ceny jako jedyne kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty tylko do tych zamówień, których przedmiot jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe. W przypadku pozostałych zamówień zamawiający jest obowiązany zastosować obok ceny jeszcze co najmniej jedno kryterium oceny ofert spośród wymienionych w art. 91 ust. 2 lub inne, związane z przedmiotem zamówienia.

Katalog kryteriów zawarty w znowelizowanym przepisie art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, analogicznie jak dotychczas, jest katalogiem otwartym, zaś kryteria w nim podane mają wyłącznie charakter przykładowy. Zamawiający nadal zachowuje swobodę w doborze kryteriów oceny ofert, których zastosowanie w okolicznościach określonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego umożliwi wybór optymalnej oferty pozwalającej na uzyskanie świadczenia odpowiadającego potrzebom zamawiającego. Stosowane kryteria powinny mieć charakter obiektywny i niedyskryminacyjny, jak też spełniać inne warunki określone w ustawie (por. np. wynikający z art. 91 ust. 3 ustawy Pzp zakaz stosowania kryteriów dotyczących właściwości wykonawcy). Uwzględnienie w przykładowym katalogu kryteriów oceny ofert z art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, nowych kryteriów, stanowi jedynie uzupełnienie tego katalogu i ma na celu zachęcenie zamawiających do dokonywania wyboru oferty najkorzystniejszej w oparciu o kryteria społeczne, środowiskowe i innowacyjne.

W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych po dniu 18 października 2014 r. kryterium ceny może być zastosowane jako jedyne kryterium oceny ofert tylko w sytuacji, gdy przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe. Przepis art. 91 ust. 2a nie precyzuje pojęć „powszechnie dostępny” oraz „ustalone standardy jakościowe” niemniej jednak, tożsame sformułowania normatywne funkcjonują już w ustawie Pzp na gruncie art. 70, kształtującego przesłanki udzielenia zamówienia w trybie zapytania o cenę. Kierując się zatem zasadami prawidłowej wykładni przepisów prawnych, należałoby przypisać obu sformułowaniom takie samo znaczenie, uwzględniając jednocześnie specyfikę obu instytucji. Jednocześnie, należy również uwzględnić specyfikę obu instytucji – w przypadku zapytania o cenę określony rodzaj przedmiotu zamówienia jest przesłanką umożliwiającą zastosowanie tego trybu – a zatem błędne uznanie przez zamawiającego, że przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny i ma ustalone standardy jakościowe, skutkuje zastosowaniem przez zamawiającego nieprzejrzystego i niekonkurencyjnego trybu postępowania o zamówienie publiczne, jakim jest zapytanie o cenę, w sytuacji kiedy jest to niedopuszczalne przepisami ustawy. Niewłaściwe zastosowanie trybu zapytania o cenę skutkuje naruszeniem zasad udzielania zamówień publicznych takich jak przejrzystość i otwarcie na konkurencję. Inaczej jest w przypadku art. 91 ust. 2a, gdzie pomimo ewentualnego błędnego uznania przez zamawiającego, że przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny i ma ustalone standardy jakościowe, możliwe jest że postępowanie samo w sobie będzie miało charakter przejrzysty i konkurencyjny, jeżeli zamawiający zastosuje tryb przetargu np. nieograniczonego lub ograniczonego.

Zakres zastosowania trybu zapytania o cenę, odnosi się tylko do zamówień, których przedmiotem są usługi lub dostawy, natomiast zakres zastosowania art. 91 ust. 2a ustawy Pzp dotyczy wszystkich pozostałych trybów udzielania zamówień, w których zamawiający dokonuje wyboru jednej ze złożonych ofert, bez względu na przedmiot zamówienia, który może dotyczyć dostaw, usług lub robót budowlanych, z wyłączeniem licytacji elektronicznej. Zawarte w art. 91 ust. 2a zastrzeżenie odnoszące się do treści art. 76 ust. 2 ustawy Pzp oznacza, iż tryb licytacji elektronicznej w oparciu o przepis art. 74-81 ustawy Pzp może mieć zastosowanie w odniesieniu do każdego rodzaju zamówienia, nie zaś wyłącznie do zamówień powszechnie dostępnych o ustalonych standardach jakościowych.

Zamawiający posiadający status jednostek sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) oraz zamawiający będący państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej (art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Pzp) dokonując wyboru oferty wyłącznie w oparciu o kryterium ceny zobowiązani są do wykazania w załączniku do protokołu postępowania, w jaki sposób uwzględnili w opisie przedmiotu zamówienia koszty ponoszone w całym okresie korzystania z przedmiotu zamówienia. Tym samym, zamawiający udzielając zamówienia, którego przedmiot jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe, stosując wyłącznie kryterium ceny powinni przy sporządzaniu opisu przedmiotu zamówienia uwzględnić te elementy, które będą miały wpływ na koszty związane z eksploatacją oraz utylizacją przedmiotu zamówienia.

Powyższy obowiązek ciąży na zamawiających z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Pzp także wówczas, gdy udzielają oni zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę. Przepis art. 91 ust. 2a ustawy Pzp nie zawiera bowiem w swojej treści zastrzeżenia, analogicznie jak w odniesieniu do treści art. 76 ust 2 ustawy Pzp, zwalniającego tych zamawiających z obowiązku wykazania w załączniku do protokołu postępowania, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty ponoszone w całym okresie korzystania z przedmiotu zamówienia.

Ustawa nie precyzuje, w ilu procentach o wyborze danej oferty ma decydować cena, a w ilu pozostałe kryteria. Decyzję w tym zakresie, analogicznie jak w dotychczasowym stanie prawnym, podejmuje każdorazowo sam zamawiający, kierując się specyfiką przedmiotu zamówienia oraz własnymi potrzebami. Cena może, a nawet powinna w dalszym ciągu stanowić podstawowe i najważniejsze kryterium udzielenia zamówienia, zwłaszcza biorąc pod uwagę zasadę efektywnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych. Zastosowanie obok ceny także innych kryteriów nie powinno bowiem prowadzić do sytuacji, w której instytucje publiczne wydają więcej niż to konieczne środków publicznych, których nie mają w nadmiarze, płacąc za te właściwości przedmiotu zamówienia, których nie potrzebują.

Reasumując, od dnia 19 października 2014 r., zamawiający może zastosować cenę jako jedyne kryterium oceny ofert wyłącznie w przypadku przedmiotów zamówienia powszechnie dostępnych na rynku i o ustalonych standardach jakościowych, chyba że udziela zamówienia w trybie licytacji elektronicznej. W pozostałych przypadkach, oprócz kryterium cenowego, zamawiający przy wyborze najkorzystniejszej oferty zobowiązany jest wprowadzić także inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, przy czym doboru poszczególnych kryteriów, jak i przypisania im odpowiedniej wagi dokonuje zamawiający stosownie do okoliczności udzielania zamówienia, przy uwzględnieniu specyfiki przedmiotu zamówienia. Zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Pzp udzielając zamówienia wyłącznie w oparciu o kryterium ceny mają obowiązek

wykazania w załączniku do protokołu postępowania, w jaki sposób zostały uwzględnione w opisie przedmiotu zamówienia koszty ponoszone w całym okresie korzystania z przedmiotu zamówienia, także wówczas, gdy udzielają zamówienia w trybie zapytania o cenę.

wytworzył: *Jakub Beli*

data wytworzenia: 2014-10-20 16:33:00

opublikował: *Jakub Beli*

data publikacji: 2014-10-20 16:35:23

zmodyfikował: *Jakub Beli*

data modyfikacji: 2014-10-20 16:33:00

Opinia pochodzi ze strony internetowej Urzędu Zamówień Publicznych:

<http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3054>